

DMITRIEVA & PARTNERS

since 1994

Конкуруємо інтелектом

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ЗАКОНОДАВСТВА ДЛЯ БІЗНЕСУ

Юристи Dmitrieva & Partners підготували перелік головних новин законодавства для бізнесу

Про оприбуткування готівки у книзі обліку розрахункових операцій (далі - КОРО) та касовій книзі (згідно листа ДФС від 30.11.2018 р. № 5068/6/99-99-14-05-01-15/ІПК)

Внесення чи видача готівки з місця проведення розрахунків повинні реєструватись через реєстратор розрахункових операцій з використанням операцій "службове внесення" та "службова видача", якщо такі внесення чи видача не пов'язані з проведенням розрахункових операцій.

Готівка, що надходить до кас, оприбутковується в день одержання готівки у повній сумі.

Оприбуткуванням готівки у касах установ/підприємств/відокремлених підрозділів, які проводять готівкові розрахунки з оформленням їх касовими ордерами і веденням касової книги / застосуванням РРО та КОРО (у разі застосування КОРО без застосування РРО) є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів / фіскальних звітних чеків (або даних розрахункових квитанцій).

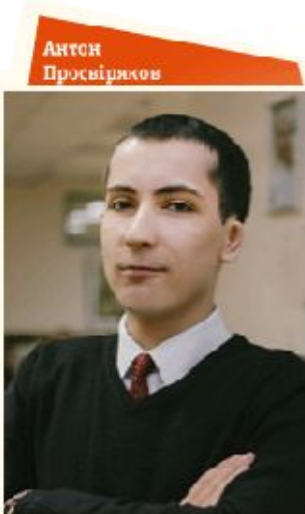
Враховуючи зазначене, у разі встановлення розбіжності у записах КОРО та касовій книзі така різниця буде вважатись як неоприбуткована або несвоєчасно оприбуткована готівка.

У разі порушення суб'єктами підприємницької діяльності норм з регулювання обігу готівки у національній валюті до них застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафу: за неоприбуткування (неповне та/або несвоєчасне оприбуткування) у касах готівки - у п'ятикратному розмірі неоприбуткованої суми.

Порядок нарахування пені за наслідками проведення перевірки (згідно листа ДФС від 03.12.2018 р. № 5082/6/99-99-14-03-03-15/ІПК)

Нарахування пені розпочинається при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного контролюючим органом за результатами податкової перевірки, - починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків податкового зобов'язання.

Платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку передбаченого для подання податкової декларації.

Пеня нараховується за кожний календарний день прострочення сплати грошового зобов'язання, включаючи день погашення, з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

Законодавством не передбачено відображення у податкових повідомленнях, які надсилаються платнику податків за наслідками перевірки, сум пені, оскільки на момент їх надіслання (вручення) платникам податків відсутні всі необхідні дані для визначення її суми, зокрема, дата закінчення нарахування пені.

У відповідних формах податкових повідомлень-рішень, які надсилаються платнику податків за наслідками перевірки міститься попередження про здійснення, у разі нарахування грошового зобов'язання контролюючим органом, нарахування пені.

Крім того, функціонує інформаційно-телекомунікаційна система "Електронний кабінет", яка забезпечує можливість платників податків дізнатися про нарахування пені.

Про особливості застосування електронних платіжних засобів (згідно листа ДФС від 30.11.2018 р. № 5048/6/99-99-13-02-03-15/ІПК)

Користувачем електронного платіжного засобу може бути юридична або фізична особа. Емітент має право надавати фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності, особисті електронні платіжні засоби, а суб'єктам господарювання - корпоративні електронні платіжні засоби.

Об'єктом оподаткування фізичної особи - резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включається дохід, отриманий платником податку як додаткове благо. Додаткові блага - це кошти, матеріальні чи нематеріальні цінності, послуги, інші види доходу, що виплачуються (надаються) платнику податку податковим агентом, якщо такий дохід не є заробітною платою та не пов'язаний з виконанням обов'язків трудового найму або не є винагородою за цивільно-правовими договорами (угодами), укладеними з таким платником податку.

У разі якщо оплата вартості проживання, проїзду фізичних осіб (працівників) під час відрядження здійснюється одною фізичною особою (працівником) від імені та за рахунок юридичної особи (роботодавця) з використанням корпоративної платіжної картки, то сума понесених витрат не вважається додатковим благом працівників, оскільки під час відрядження ними виконуються обов'язки трудового найму.

Чи оподатковується податком на додану вартість операція із внесення майнових прав до статутного капіталу? (відповідно до роз'яснень з листа ДФС № 5156/6/99-99-15-02-02-15/ІПК від 07.12.2018 р.)

Згідно Податкового кодексу України (далі – Кодекс) об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

Постачанням товарів є будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Згідно Кодексу не є об'єктом оподаткування ПДВ операції з випуску (емісії), розміщення у будь-які форми управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, Національним банком України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, органами місцевого самоврядування відповідно до закону, включаючи інвестиційні та іпотечні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю, деривативи, а також корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; розрахунково-клірингової, реєстраторської та депозитарної діяльності на ринку цінних паперів, а також діяльності з управління активами (у тому числі пенсійними активами, фондами банківського управління),

відповідно до закону та інших видів професійної діяльності на фондовому ринку, які підлягають ліцензуванню відповідно до закону.

Таким чином, операція із внесення грошових прав вимоги до статутного (складеного) капіталу товариства в обмін на корпоративні права (частки у статутному фонді) не підпадає під об'єкт оподаткування ПДВ.

Про плату за землю

Платниками земельного податку є власники земельних ділянок та землекористувачі (пп. 14.1.72 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України), у яких обов'язок сплати або право на звільнення від його сплати настає з дня виникнення прав власності або постійного користування земельною ділянкою (п. 287.1 ст. 287 Кодексу).

Згідно з пп. 4 п. 297.1 ст. 297 Кодексу платники єдиного податку звільнюються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на майно (в частині земельного податку), крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку першої - третьої груп для провадження господарської діяльності.

Звільнення від сплати земельного податку, передбачене пп. 4 п. 297.1 ст. 297 Кодексу, поширюється за умови використання суб'єктом господарювання земельної ділянки для провадження господарської діяльності. У разі надання в оренду частини будівлі підставою для звільнення від сплати земельного податку є цивільно-правова угода, дія якої поширюється не тільки на частину будівлі, а й на земельну ділянку, на якій ця будівля розташована, лист ДФС від 29.11.2018 р. № 5020/ІПК/04-36-12-04-21.

Продовжено заборону відчуження сільськогосподарських земель

Верховною Радою України прийнято Закон «Про внесення змін до розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель».

Законом продовжено дію мораторію на купівлю-продаж і відчуження іншими способами земельних ділянок сільськогосподарського призначення та на внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів господарських товариств «до вступу в силу закону про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2020 року».

Відповідні зміни внесені до пунктів 14 і 15 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України.

Прикінцевими положеннями Кабінету Міністрів України доручається «до 1 березня 2019 року розробити і внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про обіг земель сільськогосподарського призначення».

Оподаткування доходів нерезидента за операціями з продажу корпоративних прав

Доходи нерезидента у вигляді прибутку від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження корпоративних прав підлягають оподаткуванню відповідно до вимог пп. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 Кодексу, якщо інше не встановлено правилами міжнародного договору, незалежно від місця здійснення зазначених операцій.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені Кодексом, застосовуються правила міжнародного договору (п. 3.2 ст. 3 Кодексу).

Порядок застосування міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування стосовно повного або часткового звільнення від оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України встановлено ст. 103 Кодексу.

Згідно з п. 103.2 ст. 103 Кодексу особа (податковий агент) має право самостійно застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором України на час виплати доходу нерезиденту, якщо такий нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу і є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України.

Застосування міжнародного договору України в частині звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку дозволяється тільки за умови надання нерезидентом особі (податковому агенту) документа, який підтверджує статус податкового резидента.

Відповідно до п. 103.4 ст. 103 Кодексу підставою для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України є подання нерезидентом з урахуванням особливостей, передбачених п. 103.5 і 103.6 ст. 103 Кодексу, особі (податковому агенту), яка виплачує йому доходи, довідки (або її нотаріально засвідченої копії), яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України (далі - довідка), а також інших документів, якщо це передбачено міжнародним договором України.

Довідка видається компетентним (уповноваженим) органом відповідної країни, визначеним міжнародним договором України, за формою, затвердженою згідно із законодавством відповідної країни, і повинна бути належним чином легалізована, перекладена відповідно до законодавства України (п. 103.5 ст. 103 Кодексу), лист ДФС від 30.11.2018 р. N 5039/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

Оприлюднено пакет проектів постанов валютного регулювання

НБУ оприлюднив проект Положення про застосування заходів захисту спрямованих на протидію кризовим явищам. Це Положення належить до семи нормативно-правових актів, які стануть основою валютного законодавства після введення в дію Закону України "Про валюту і валютні операції". Положення не запроваджує нових валютних обмежень та передбачає наступне :

- граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів збільшуються до 365 днів;

- вводится автоматизована система е-лімітів на зміну індивідуальним ліцензіям на окремі валютні операції з переказу резидентами коштів за кордон;
- спрощується валютний нагляд за операціями купівлі та переказу іноземної валюти до 150 000 грн. в еквіваленті;

- розширюється перелік доступних валютних операцій клієнтів з банками, зокрема, дозволяється проведення валютних свопів та безпоставочних форвардів;

- уможливується онлайн купівля фізичними особами іноземної валюти та банківських металів в межах 150 000 грн. в еквіваленті на день;

- дозволяється придбання юридичними особами банківських металів без фізичної поставки в межах 150 000 грн. в еквіваленті на день;

- дозволяються перекази фізичних осіб за кордон до 150 000 грн. без відкриття рахунку. Зазначене положення залишає в силі наступні обмеження:

- обмеження репатріації дивідендів за кордон в іноземній валюті на суму в 7 000 000 Євро на місяць, а репатріації інвестицій (продаж нелістингових акцій та корпоративних облігацій) - сумою в 5 000 000 Євро на місяць;

- заборонено надання кредитів (позик) в гривні нерезидентам;

- отримання зовнішніх запозичень виключно через один банк;

- купівля валюти на міжбанківському ринку для виконання зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами виключно через один банк і на умовах T+1;

- заборонено купівлю валюти без зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами чи за кредитні кошти;

- залишено валютний нагляд за операціями взаємозаліку зобов'язань.

- залишено вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на користь юридичних осіб у розмірі 50%.

Визначені в Положенні заходи будуть скасовуватися відповідно до покращення макроекономічних умов в Україні. Нагадуємо, що основу нового валютного законодавства складатимуть наступні нормативно-правові акти:

- №1: структура валютного ринку та правила торгівлі іноземною валютою та банківськими металами;

- №2: порядок розрахунків, операцій з купівлі та переказів іноземної валюти на території України та за кордон;

- №3: транскордонне переміщення готівкової національної та іноземної валюти, банківських металів, а також цінних паперів в документарній формі банками, юридичними та фізичними особами;

- №4: загальний перелік заходів захисту для можливого застосування Національним банком, критерії і порядок їх запровадження, умови їх подовження та дострокового припинення;

- №5: перелік запроваджених заходів захисту та порядок їх застосування (антикризова постанова, що має тимчасовий характер);

- №6: інші інструменти стабілізації грошово-кредитного ринку (резервування за валютними операціями), а також повідомлювальну систему збору інформації про валютні операції;

- №7: порядок дотримання граничних строків розрахунків, встановлених НБУ.

За підсумками публічного обговорення остаточна версія всіх семи нормативно-правових актів, які стануть основою валютного законодавства буде оприлюднена не пізніше ніж за 30 днів до набуття чинності Законом "Про валюту і валютні операції", тобто до 7 січня 2019 року.

Залишено в силі вимогу щодо обов'язкового продажу 50% валютних надходжень юридичних осіб

Вимогу щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на користь юридичних осіб у розмірі 50% продовжено на строк до 6 лютого 2019 року (включно) відповідно до Постанови Правління НБУ від 13 грудня 2018 року №138 "Про запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті та встановлення розміру обов'язкового продажу таких надходжень".

Такий продаж буде здійснюватися без доручення клієнта і виключно наступного робочого дня після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

Розширено перелік офшорних зон

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 27 грудня відніс Тринідад і Тобаго, Намібію, Гуам, Палау та Американське Самоа до переліку офшорних зон, оскільки зазначені країни не налаштовані на співпрацю з питань оподаткування та не імплементують стандарти ОЕСР. Офіційний документ поки що не оприлюднено.

У разі будь-яких питань, будь ласка, звертайтеся до нас:

02098, м. Київ

Вул. Дніпровська набережна, 3

Тел.: +38 (044) 553 76 60

Моб.: +38 (067) 501 01 41

office@dmp.com.ua

www.dmp.com.ua